

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

De vsu sententiarum. Cap. XLIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

nem, & à quibus ea maximè debeant vsurpari.

De vsu sententiarum.

Cap. XLIII.

SENTENTIA est oratio aliquid enuncians de re vniuersali, quæ sit optanda, aut fugienda: vt, bonum est ex virtute viuere; nolle mortales iracundiam seruare immortalem. Duplex autem est sententia; vna, quæ simplex dicitur; altera, quæ habet rationem adiunctam, & illam quidem aut implicitã, aut explicitam: si habet explicitã, appellatur proprio nomine, pars enthymematis: si implicitam, sententia enthymematica, His verbis, vsum esse memini Aristotelem. Simplex sententia est illa: Bona est religio Christiana. pars enthymematis est: non est gaudendum ob mortem inimici, quia poterat conuerti ad Dominum; ratio, cur non sit gaudendum, est, quia fortassè melior effectus, Deo seruire potuisset. Quamplurima autem sententia, quæ sunt in libro, qui inscribitur Ecclesiasticus, dici possunt partes enthymematis: Nè dixeris, peccaui, & quid mihi accidit triste? subiungit rationem. Altissimus est enim patiens redditor: explicata est ratio, quamobrèm nemo debeat sperare, se posse effugere iustitiam Dei; ergò non est peccandum. Enthymematica sententia est: nè contendas cum viro locuplete; ac si diceret; Prouocatus homo diues, litigat, ac perturbat proximum, ergò noli contendere cum viro locuplete. Sacrae literæ abundant sententijs, quæ suo loco collocandæ sunt, nec inculcandæ, vt ostentationis suspicio vitetur, & nè copia satietatm pariat animus, vt plerunquè solent, firmis etiam corporibus, cibi
nimum

nimiùm delicati et valdè nutrientes, satietatem afferre, explicanda sunt potiùs, & exponenda quaedam sententia: alia, quæ ad rem pertinere non videntur, in aliud tempus reijcienda. Præclarissimæ reperiuntur in Proverbys, & in Ecclesiaste Salomonis, in libro Sapientiæ, atque etiam in Ecclesiastico. In psalmis Davidis magna inest sententiarum copia; sed nullæ sunt grauiores, nullæ quæ maiorem vim habeant ad persuadendum, quàm eæ, quas D. N. Iesus Christus protulit, quæ maxima semper cum veneratione ac præfatione, sunt populis proponenda. E multis autem, quæ in sacris libris continentur, hæ excerpenda sunt, ac tractanda: Attende tibi: Memorare nouissima tua: Altiora te nè quæsieris: Deum time, & præcepta eius serua, hoc est enim omnis homo. Ex eis verò, quæ D. N. Iesus Christus protulit, hæ tractari sæpius consueuerunt: Non possumus duobus dominis inseruire, Deo et mammonæ: Qui amat animã suam, perdet eam: Qui diligit me, sermones meos seruabit: Qui vult venire post me, abneget semetipsum; tollat crucem suã, & sequatur me. Quarum sententiarum vsus & tractatio, si iudicium adhibeatur, in omnibus ferè concionibus potest, maximo cum audientium fructu, accommodari. Senum esse proprium proferre sententias, scribit is, quem nominavi, Aristoteles: quod cum ita sit, presbyterorũ erit, eas proferre, quamuis non sint senes, modò in illis insit canities mētis, & morum grauitas. Hortarer tamen clericos, nè præceptum grauisissimi philosophi contemnerent; copiosius potiùs tractarent, quæ sibi dicenda proposuerunt, quàm in consarcinandis plurimis sententijs, quod non est difficile, nec admodum vtile, laborarent.

De vsu